

Költőzködéskor nélkülözhetetlen a lakásbérleti szabályok ismerete!

LAKÁSBÉRLETI SZABÁLYOK

Összegejtője és magyarázta
Dr. PONGRÁCZ JENŐ
budapesti ügyvéd.

Tartalmazza Budapest-székesfőváros lakásbérleti szabályrendeletének hiteles szövegét és magyarázatát. Illeték szabályokat. A kapuzárási, víz- és gázsabályokat. Teljes joggyakorlatot stb., stb.

Harmadik teljesen átdolgozott kiadás.
Mindenütt kapható. Ára költe 3 K 20 fillér.
Megjelent a Magyar Törvények, Franklin-Társulat zsebkijárásiának gyűjteményében.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál,
Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám
és minden könyvkereskedésben.

Eredeti nagyság 20x28 cm. Törvényesen védve. Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.

Órizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen díszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiré alapon, ezüst nyomással) melybe hősi halált halt kedveseink arcképét elhelyezhetjük, egy levelezőlapon történő megrendelésre bérmentve küld

Méhner Vilmos kiadóhivatala, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Ára 2 korona.

VASÁRNAPI UJSÁG

19. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁJUS 13.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre -- 30 korona.
Félévre -- 10 korona.
Negyedévre -- 8 korona.

A „Világkrónika”-val negyedévenként 1 koronával. Külföldi előfizetésekhöz a postálalag meghatározott viteldíj is esztoalandó.

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

MÁJUSI SOROZAT:

Lengyel elbeszélők.

Sienkiewicz, Stasiak, Orzeszko, Szymansky, Przerwa-Tetmayer.

843-844. szám. Fordította Bányaí Károly. Ára 72 fillér.

Ambrus Zoltán:

Régi és új szinművek.

Színházi bírálatok.

845-846. szám. II. sorozat. Ára 72 fillér.

Beöthy Zsolt:

Ferencz József királyunk és Erzsébet királynénk emlékezete.

847. szám. Két beszéd. Ára 36 fillér.

Megrendelhetők:

LAMPEL R. könyvkereskedése (WODIANER F. és FIAI) R.-T.-nál
Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A legkellemesebb otthoni szórakozás, egy „WÁGNER“-beszélőgép

Tölcséres vagy tölcsér nélküli!

Gyönyörű kiállítású finom díófa vagy mahagóni szekrény. Szabdalmasított hangverseny-hangdobozzal felszerelt. Rendkívül erős, zajtalanul működő óraműszerkezete évekig tartó használat után sem szorul javításra. Hangja erős, tiszta és élhető. — Ára 1000 darab aczéltáffel (lemezek nélkül) 100 kor.-tól 500 kor.-ig.

A „Wagner” hanglemezek a legjobb gyártmányok.

Elsőrendű minőségű anyagból készülnek, miáltal hangvisszaadásuk tökéletes, tiszta és élhető. A 25 cm. átmérőjű, rendkívül sikerült felvételű dupla hanglemezek árba 6 kor. Erős hangú játszófük 100 darabja 10 - 15 - és 20 - K. Lemezalbumok, a lemezek elhelyezésére finom kivitelben darabja csak 6 korona.

CSÁRDÁSKIRÁLYNÉ

Álom, Álom
Te rongyos élet
Egy a szíven, egy a páron

A jányok, a jányok
Hajmási Péter, Hajmási Pál
Mint egy bálványt, úgy imádtak

Három a kislány
Oh be duresás
Árva a ház
Drága szép muzsika
Tavaszi felhők
Már vége, már vége
Dál a három kislányról
Mágnás Miksa, Hopsza Sári
Cintányéros csudra világ
Háborus felvétel
Katonasors I. és II. rész
Tábori ének I. és II. rész
Házért I. és II. rész
Bakanóták I. és II. rész

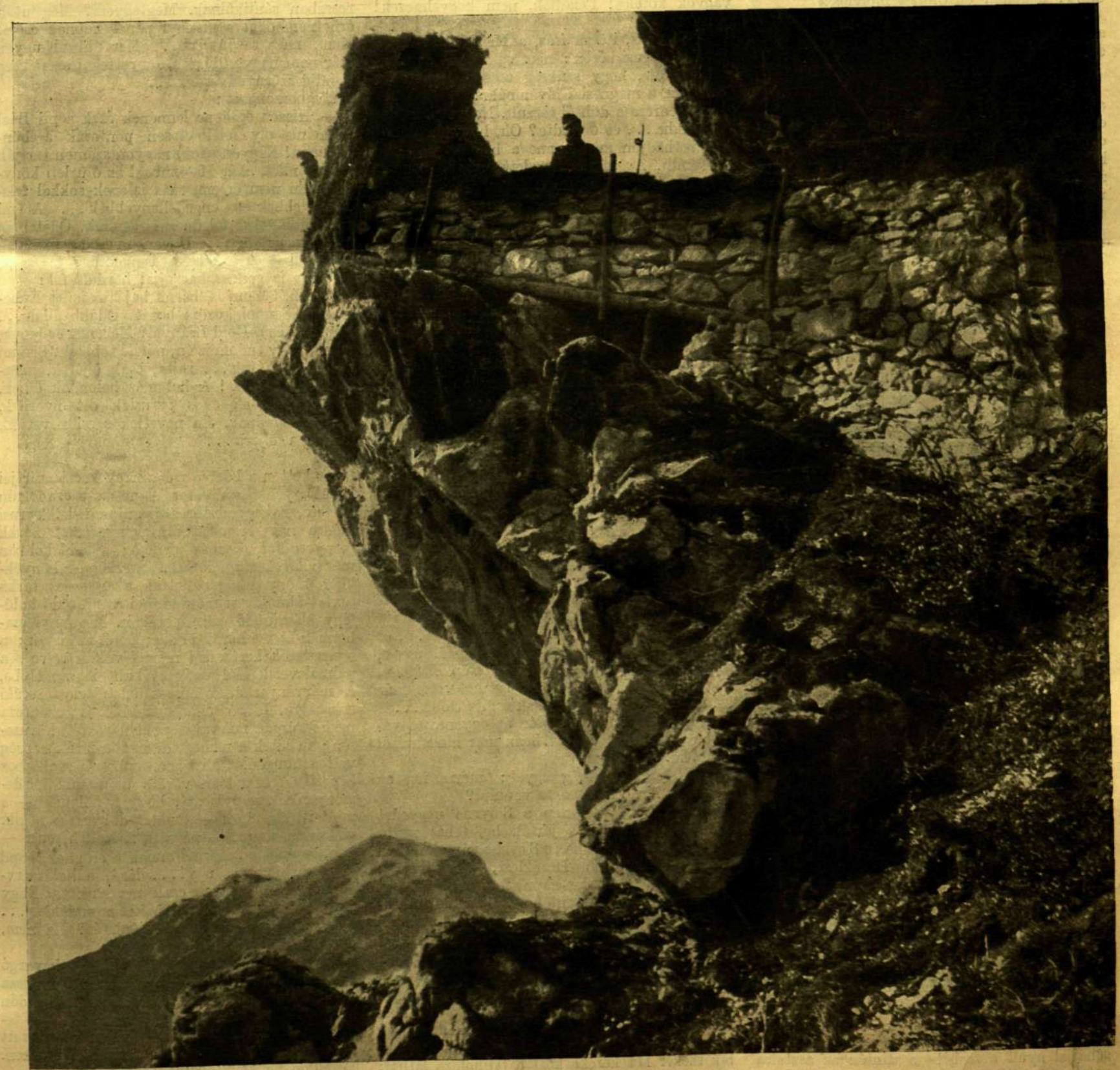
Katonanóták I. és II. rész
Csillagfényes nyári éjjel volt
Nem látlak én téged többé
Meggérem a liliest molnárt
Egy katona temetése
Kard és rózsza
Estére indul az ezred
Vasárnap várom a bakamat
Messez mentél nagyon messze
Dacumadár elszállsz dél felé
Őszel arra ébredünk
Felmegyek az Uristenhez
Kalapomon piros rózsza
Tyűh, de kutya jókötve van

Megjött a Sári
Harminckettes bakagyerek
Kerécs Anztrás
Ácsi cigány
Buzsika tetőn
Kárpátok görmezein
Zokogva sir az ősi szel
Mikor az est mesélni kezél
Zeuzsi kisaszony
Lesz még innep ezen a világon
Tiszaparti nóták
Egyszer mentem el a bálba
Stb. stb.

WÁGNER

«Hangszer-Király» országsszerite elismert elsőrendű magyar hangszeres és beszélőgépek áruháza
Budapest, VIII., József-körút 15.

Fényképes lemez-jegyzék ingyen. Telefon: József 71.

SZIKLAFÉSZÉK A DÉLTIROLI HARCZTÉREN. — Jolly Gyula felvétele.

AZ AMAZONKIRÁLYNŐ.

REGÉNY. — IRTA PEKÁR GYULA.

(Folytatás.)

Poseidon fia megfedekezett rabszolgá szerpéről. Szinte kihívóan toppantott:

— Zeuszra, ha tudnák...
— Én tudom, hangzott e percben a háta mögül szintén görögül, — hohó, hellén a szavad, hellén vagy és ha az vagy, akkor Theseus vagy!

Zetes rémülten fordult meg, majd holtra vált: egy vörös szakállas és hosszú halántéktüncses vámporoszló kajánul vigyorgó sárga sidoni areza bűjt elő a Theseus könyöke alól, — a nyomra jutott kém mohóságával tette kezét az ábraszolga vállára: «majd küül mindjárt!» s ajkai már is hatalmas kiáltásra nyíltak, midőn az aranyműves szeme egyszerre felvilant s gyors mozdulattal fogta be a száját: «csitt Jopas, minden Baalokra, hallgass!» A poroszló dühödten kapkodott: «semmi Jopas... ki vagy te?» — «Hát nem ömsersz?» — «Nem én és menjünk, hé... ide hamar!... megvan!» — «Te, mondom, ne merj kiáltani!» — «Már ugyan mért ne kiáltani?» — «Mert Chirs! hallod-e? én Chirs-t mondom!»

Jopasnak egyszerre távra maradt a duzzadt szája; mint a tetten ért tolvaj kapta le a kezét a Theseus válláról. Nagyon halkán szólt:

— Chirs? Micsoda Chirs? Mutasd...

Körülöttük zsvály, tolongás, az aranyműves a talárja zsebébe nyúlt s lopva egy ezüst byssosba csavart valamit húzott ki onnan. Furcsa tört eszerép: egy szent mylos-kalács nagyságú kis, kerek agyaglapnak a tört fele volt ez, — titokzatos kháld betűk voltak beleégetve s fortélyos mesterkélttség látszott a törés vonalának a ezek-czakján... A vörös ember zsíros sárga areza belefakult s kampós orra még hosszabbra nyúlt.

— Látod, Jopas?

Tompa hang:
— Látom. Jertek a szobámba... Utat! — tette hozzá ordítva, — a rácsot nyissátok!

A nagy bástyaszobán mentek át, de szinte bebotlottak a kemény arcú, középos néber parancsoló tekintetébe. A vámfelügyelő szeme gyűlölködő gyanakvással nyilatka át az ábraszolga szürke-khítonos alakját; egy percre nyilván arra gondolt, hogy maga veszi elő ezt az óriást, de aztán mégis megbizott a kipróbált poroszlóban: «nagy a jutalom, jól motozd meg, Jopas!» Jopas ravaszul vigyorgott vissza; azzal besurrantak az emberről szirtnégszögek közt keskenyedő sötét folyosóra. A poroszló berúgta a czedrus-ajtót: börtönserű hálókamrában voltak. Az aranyműves a mécshez emelte a tört cserepet s a titkos-társulati formához képest ünnepélyesen szólt tyrusi nyelven:

— Itt az én Chirs-em, törésdarabom, s a szövetségek szentséges védő istenének, a nagy Baal-Berithnek a parancsához képest leteszem ide a *Liah Helicoh*-ra, a vendégszeretet asztalára...

Zetes félretolta az ételmaradékot, letette a cserepet a kőasztalra s a ritus szerint folytatta:

«Cserép, én itt vagyok és cseréptestvéremtől segílyt akarok: a bűntető nagy Baalnak tett szörnyű esküre hivatkozom s cseréptestvéremet ezennel szolgálatra ide magamhoz parancsolom... Hallod-e, testvér? hol vagy? bárhonnan, bármely zsebből bújj, kerülj elő, külfömben...» Hallod, Jopas?

— Hallom...

— Ej, Molokh lángja csipjen meg, akkor hát nyúlj a zsebedbe! Vagy tán folytassam? «A hetvenhét főatok gyehejjé fog szakadni a vonakodóra s a vörös tűzkirály, Adramelekh fogja sütni őt a szent Ner hatszáz esztendejéig... nejevel és gyerekeivel együtt.»

— Jaj ne... csak azt ne! — üvöltött arcát dűlva s ruháját tépve Jopas. — Végre nagy sóhajjal nyúlt a zsebébe s szintén az asztalra vetett egy félkör: lakú tört cserepet. Zetes

mohón toltá egybe a két felet: tökéletesen összeillettek. Az aranyműves elégedetten simogatta a szakállát:

— Tudod-e már most a kötelességedet, Jopas?

A poroszló vadul csattogtatta töredezett fekete fogait:

— Tudom... Csak előbb mégis azt szeretném tudni: ember, hogy jutottál te ennek a Chirs-nek a birtokába? Mert látom, te ruhád ellenére se vagy igazi baalhívó, te nem vagy Datoly-országbeli telivér tyrusi, én téged nem is ömserek... én ezt a cserepet nem vedled, hanem a Magnesia utcai aranyművesrel, Mattanbaallal, törtem el kölcsönös örökhűsége.

— Úgy van, Jopas, mosolygott az aranyműves, de a mintán tudod, Mattanbaal nemrégiben elköltözött innen üzletével messzire, Byblosba.

Jopas ádázult meredt rá. Mohón tört ki:
— És te megölted utközbent és így vetted el tőle, ugy-e? hohó, akkor nem érvényes, nem vagyok kötelei! Feladlak, nem kegyelmezek!

Kacaj:
— Tévedsz, itt az írás, a Mattanbaal írása, olvasd e tyrusi bőrön: nem vettem el, de megvettem tőle, hogy szükség esetére legyen itt jóakaróm a magnesia fővárnál...

Jopas areza a dűltől torzult. Nagyot köpött:

— Pihá... és ő eladta? Oh, hogy még éltében rothadjon meg benne a bele...

Megállt. Az üzletember lett erősebb benne:
— És hogy... mennyiért adta el?

— Félmarék...
— Félmarék arany? Jó ár... Bólintott, aztán tovább jajgatott: Oh, jaj, eladott egy igaz baalhívót egy hitetlen hellének!

— Az vagyok, — szólt Zetes, levéve a tyrusi csavart csikos kendőt a fejéről — most rám ömsersz, ugy-e? Igen: az alabandai aranyműves vagyok... S ez itt a hatalmas Theseus!

— Hát csakugyan?
A poroszló elképedve tántorodott a falhoz. Mint valami félelmes idegen istenre, úgy meredt Theseusra:

— Meglátszik rajtad, uram... Hát csak annyit: itt Ephesusban megtudták s életre-halálra várnak. Kész is a terv: elfognak s Heraklesszel együtt ti ketten húzódtok majd hámban, igavonókként az Omphale királynő trónszekerét. Aztán a Nap Fiát illető halálba, máglyára küldenek... És bizony nagy jutalmat tűztek ki a fedre: három duplamarék aranyat... oh jaj, egyszer kereshettem volna sok pénzt és ime a gaz Mattanbaal mindezt meghusítottta...

— Dehogy is, — hunyorított Zetes a talárja zsebébe nyulva — kapsz te azért így is... és te igaz baalhívó vagy, vagyis neked, ugy-e, mindegy, kitől kapod, tőlünk, a Nap Fiaitól-e, vagy a Hold Leányaitól? No lám, nevezd már is... jó, jó, megkapod, csak segíts előbb...

— Csitt, azon a kis ajtón át egyenest a városba eresztlek be. S ott benn már nincs mitől félnetek...

— Helyes. De még egyet: merre fog az Omphale királynő menete vonulni?

— Megállj... Tegnap a Smyrna negyedét s a Magnesia utczát járták be, tehát ma a tenger melléki Samorna és Sisyra városrészeket fogják körülhúrozni Heraklest, — egy biztos: Omphale a Tantalus-téren fog találkozni a Nagy Istennőnek a szentélyből kivonuló szobraival s menetével. Úgy együtt vonulnak tovább a kolophon-úton, kapun és Kaystros-hídon át a tengerhez...

— De mikor?

— Oh ezidén a hold állásánál fogva mindez csak sokkal később lesz. A főmegabyz hírnökei úgy kiáltották ki, hogy majd éha a csillagkútya kikel a vízből s felpillantván az égre, a nagyobb szeker két kereke közt a felhőhöz láthat, akkor fog találkozni a mennyek királynője, a

Nagy Istennő, a földi királynővel Omphaleval, a Tantalus-téren, vagyis, a hogy mi mondjuk, ez éjjel után lesz, úgy... az első órában. Különben, hisz ott a nagy vizóra a Szent Negyed kapuja felett, úgyis arra sétáltak... Oh, nagyon ráérték meg!

A vörös ember levette a bőrsisakját s leoldta a kopasz feje köré csavart csikos kendőt. Nagy-sóhajta rejtette belé a Zetéstől kapott kevés aranyport, aztán óvatosan nyitotta ki a városba vezető bástyafolyosó kis ajtaját. A búcsúnál megállt egy percre s gyanakvó vigyorgással meredt a két hellénre:

— Mit akartok ti itt vólakép?

Zetes a szemébe nevetett:

— Majd meglátod... hahaha!

Jopas fejcsóválva bámult a távozók után. Boszúsan latolgatta a főveggendő aranyportát a tenyerében: «gyalázatosan kevés; oh a gazok, tudják, hogy Baal-Berith nagy átka hetvenhét göresöt köt a nyelvemre!... Pedig... hátha mégis feladnám őket? Mert ezek rosszban sántikálnak. Megtegyem? Még utolérhetném őket s mennyi pénzt kapnék ezért! Nem, még se merem... Mert hinni ugyan már nem nagyon hiszek, de rettegni azért még mindig szörnyen tudok...»

Megborzongott:

— Hiszen csak ne lennének ezek a mi Baal isteneink oly félelmetesen pontosak a bűntetésben! Nagyon azok, nagyon számon tartják a bűneinket, akár Mattanbaal az ő üzleti könyveit. Én nem értem, más istenek sokkal feledékenyebbek s engedékenyebbek... A mi Baaljaink sohse felednek el semmit. Őket nem lehet megesalni... Ugyan micsoda rosszban sántikálhat ez a két hitetlen görög?

Végre is gonosz kacajjal hördült fel:

— Eh, bánom is, bármi baj lesz itt Ephesusban. Semmi közöm hozzá. Odább állok... Nap Fiai és a Hold Leányai? Hellének és lydek, lykek, vagy tudom is én, miféle többiek? Semmi közöm hozzájuk... rajta, csak öljétek, pusztítsátok egymást! A hol más bolondok ölnék, pusztítanak, az okos tyrusiak ott nyerne, ott gazdagodnak. Én nevetlek s mi nevetünk mindig utóljára... *

Ők ketten a bástya rideg nagy koczkaszirtjei közül egyenest a divatos Magnesia-utca forrón lüktető, zajos sodrába toppantak bele. Tyrusi módra négy-ötmeletes keskeny, sötét házak tornyosodtak egymás mellett; az ablakokban már világok sárgállottak, az erkélyek könyöklőjén szőnyegek piroslottak s az egész tarka távlat álmagyon mosódott el az erősödő holdfény alászűrődő ezüst porában. Megannyi embermél-kas, e házak ünnepi láztól zsongtak; a lapos tetők kerteoskái néppel voltak telve s a pálmalevelek alól virágosó hullt le a mélybe, a márványarkádok fényes üzletei előtt sétáló sokaságra. Ideges jókedv tombolt itt az utca prioni sárgás márványlapokból rakott kövezetén; évdtek a nemek, de nem a férfiközönség volt a támadó, a férfiak az ephesusi szokáshoz képest tartózkodóan várták be a nők kezdeményezését, vagyis azt, hogy a hölgyek — a mint itt mondják — «holdat dobjanak» nekik. «Odanézz, uram, — nógatta Zetes Theseust — lám, te már is feltűntél annak a szépnek, kapd el a holdat... úgy!... lásd, e holdszarvalakú mézes kifliket csak ma sütik a Nagy Istennő nagy holdnapjának az emlékére... Nos, elfogadod-e a hölgy ajánlatát? Ha nem, dobd vissza!...»

Theseus kábultan állt a vihogó, kavargó emberfolyó partján a bástya alatt; ép vissza dobta a durczásra való nőnek a holdat, midőn a szomszéd épület lötuszfejú oszlopai közül temérdek tarkaruhás ember támadt rá s esett neki mindenféle zürzavaros, idegen nyelveken. Poseidon fia ámultan menekült:

— Kik ezek, Zetes? Százféle öltöny!...

— Tévedsz, uram nem száz, hanem ép száz-harminez féle... vagyis ép ennyi népnek és nyelvnek van itten hites tolmácsa ebben az ephesusi híres Tolmácsok Házában. El innen, hamar... és ne feledd, uram, mi házalók vagyunk, köszöntsé a közeledőket alázattal s mondja hogy itt szokás: «magy a Nagy Istennő!» a mi annyit tesz, mintha nálunk «Zeus Velede»-et vagy új napot kívánnak. És még egyet: ma az Asszonyország e legnagyobb ünnepén, a Mindenek Anyjának e nagy holdnapján, száz bot büntető terhe alatt tilos az «apas és «fiú» szavakat kiejteni, tehát erre is vigyázz!... Látod-e ezt a sok nagykomolyan sétáló nőt? Persze, többnyire idősebbek már... biborszegély a talárjukon, biborszandál a lábukon, ezek a királynő tanácsosai, követeik, kormányzók, bírák; azok, kiknek rövid kard lóg lánczon a nyakukban, tábornokok... a többit ébenfa jogarbotjuk arany-, ezüst-, réz-, koráll-, vagy élfántesont ökle különbözteti meg. De veszed-e észre, hogy itt mindenben a baloldalak van nagyobb becsülete? E nők csak a fejük baloldalát fésülik, ékesítik, talárjuk a balczomb felől van végig felhasítva s a két kéz közül is a bal a főbb; figyeld meg, mind ballal köszönek, ballal fogják a jogarbotjukat. Ugyanily előnye van itt Asszonyországban az éjnek is a nappal felett: a Hold Leányai — láthatod — éjjel tanácsosznak, éjjel szolgálnak igazságot s nagy előszeretettel éjjel harcolnak...

Theseus kiengyesedett: «meglássuk ma éjjel... Körülötte a sétáló női méltóságok túlzó komolyságával szemben a férfiak boldog felelőtlenéggel gyerekesen hancúzoztak utca-hosszat, — furcsa volt ez, de még furcsábbat láttam, ha odább sétálva az ablakokon át a há-

DRASCHE LÁZÁR ALFRÉD,
a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, a kit a király most nevezett ki miniszteri tanácsosá.

KI AZ...?

A szivemet kis lábaid elé tettem.
Ott sirt előttem még a sorban
S szemed már elshant felettem.

Elszállt, mint a galambfőlk a rácson.
És én csak búsan álltam ottan.
— Már nem hallottad sóhajtasom.

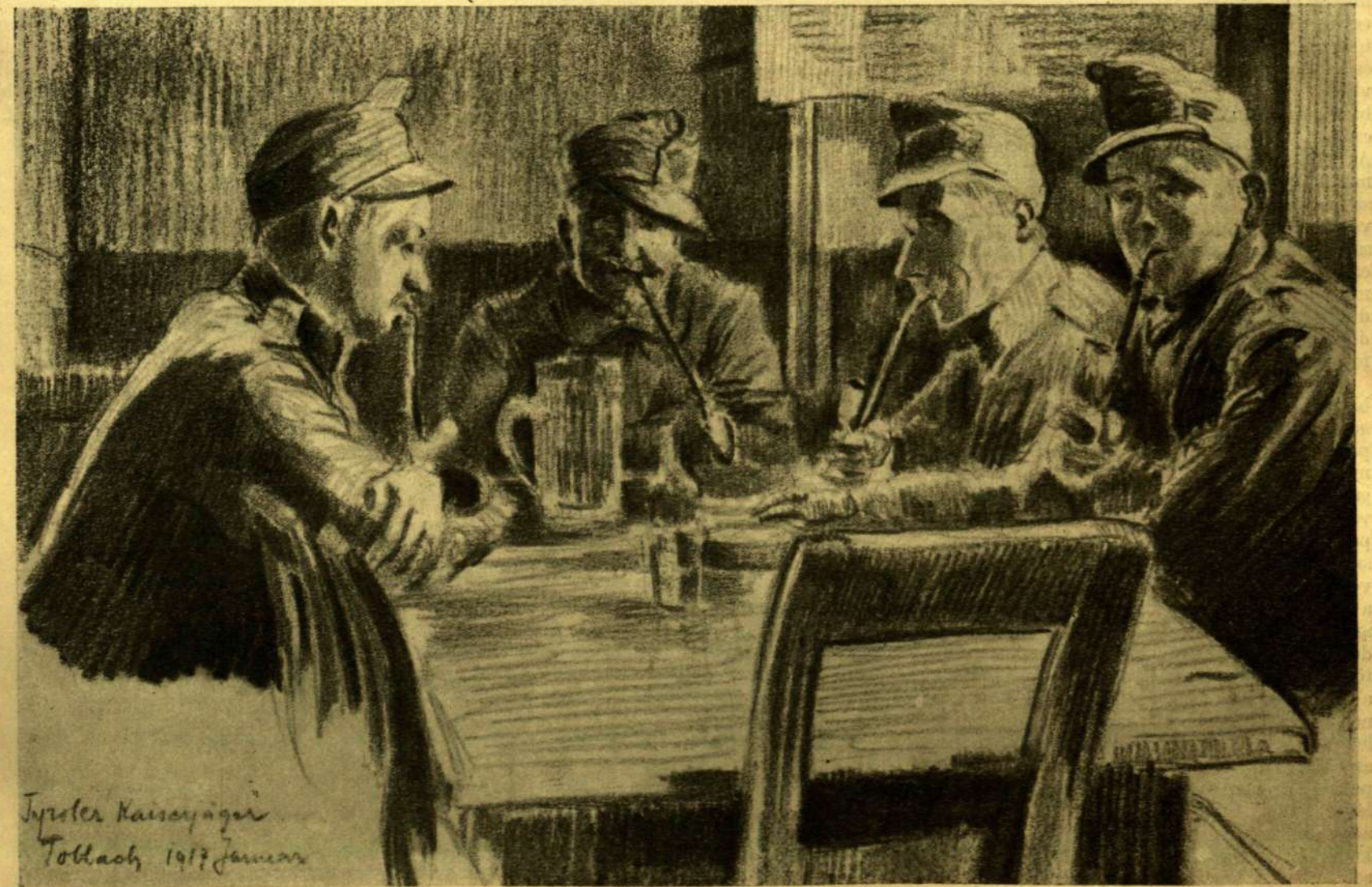
Ki látsz hát ott, hogy a szemed eltévedt?
Ki az, a ki a messzeségből
Csak téged néz, csak egyre téged?

A levegő mért reszket most előttem?
Kit hagytam el, ki előbb ért föl
S ki járt itt, mielőtt én jöttem?

Ki néz reád, mint eltűnő bús felleg?
Ki az, kit ott keresz te mindég,
A hová én nem követhetlek?

Fejem lehajtom... s érzem, a távolba
Két láthatatlan szem feléd mint ég
A messzeségen át lobogva.

Balla Ignác.

BOROZÓ CSÁZÁRVADÁSZOK. — Lénárd Róbert rajna.

A BEVONULÁS.

A MEGSÉRTETT BÉKE.

Ki kezdte? Ezen sokáig fognak vitatkozni akkor is, a mikor már vége lesz és a jövő messze távolában van az a kor, a mely tudója lesz a végleges és teljes hiteli válasznak. Egy azonban már most megállapítható. Evtizedek óta a Béke már megunt kedvese volt a világnak. Szépségének, jóságának magasztalása kijárt neki, de ezekben a hangzatos szavakban nem volt több átértettség, mint egy obligát bókban és több hév mint egy kézcsókban, a melylyel koros nagy-nénéknél búcsúztunk. A Béke nem tudta többé boldoggá tenni a világot. A nemzetek nyugós kedvűek, idegesek, lehangoltak és ingerlékenyek voltak, mint a kiábrándult szerelmes, a ki immár elviselhetetlen tehernek érzi nyakán az egykori imádott puha, fehér karját. Valaminek történnie kell! Érezte és mondotta is mindenki és a lélekállapot szakadatlan s: hajtozása egy elviselhetetlenül nyomott, fojtott, feszült és robbanékony légkört teremtett. A tömegérés csupa nyugtalanság volt és csupa kelletlenség. Az idegek fantáziáját ködös és riasztó látomások gyújtogatták, a melyek megzavarták a szemléletet és a gondolkodást. Az energiák elvesztették biztosságukat és irányuk határozottságát. Valami veszedelmet sejtett mindenki és ez megbénította a tervező tevékenységet, a mi minden haladás leghatásosabb fűtőszere. Minden ösztön azt súgta, hogy most a világnak át kell esnie valamin, mielőtt majd útját tovább folytathatja.

Ez az érzés kettős következással járt. Az egyik bizonyos hűdöttségben nyilatkozott meg. Világosan megfogalmazható okok nélkül általános pangás állt be minden olyan tevékenységben, a mely természete szerint nem korlátozhatja magát az országhatároktól. A leginternacionálisabb vándor: a pénz, beszüntette dolgos útját és páncélos záraiba zárkozott. A vállalkozás megszünt. Az emberek a nélkül, hogy okát tudták volna vallani, nem tekintették többé a holnapot a ma természetes és logikus folytatásának és igyekeztek a legrövidebb terminust szabni minden dolguk befejezésének. Illetve nem kezdtek többé olyasmibe, a minek a méretei belenyúltak a holnapba. Egy bizalmatlanság keletkezett, a nélkül, hogy e bizalmatlanságnak biztos addressze lett volna. A tájékozatlanok nem szünték meg az okát kérdezgetni ennek a különös lélekállapotnak, de nem volt oly tájékozott, a ki felelettel szolgálhatott volna. Ki is tud választ adni rá: mért nem szereti már azt a nőt, a kinek tegnap még az életét adta volna egy mosolyért vagy kézszorításért? Mert kín és gyötrellem együtt lennie vele, holott egykoron egy egész világon verekedte magát keresztül, hogy a karjába zárhassa? — Nincs néven nevezhetet-

lenebb tragikum, mint a megunt, az ellilant, az izevesztett szerelemé. És a Béke ezt a tragikumot élte át.

A másik bekövetkezése a lélekállapotnak az energiák fokozott mozgalmá volt a nyugtalanul sejtett elkövetkezendők készségben fogadására. A védekező ösztönnek minden hivatalos mozgósítást megelőző mobilizálása. Miért? Ki ellen? Bizonyosan az úgynevezett illetékesek aligha tudták világosabban, mint a beavatatlanok. De magának a tömegérzésnek is — éppen mert benne is élt, hogy *valaminek történnie kell* — sugallata volt, a fölkészülés fokozása. Minden fantázia sejtelmes, de elkerülhetetlen veszedelmek körül keringett és minden találatkonyság olyan irányokban gyümölcsözőtt, a melyek nem az emberiség normális szükséglete szerint valók. A mit javított, tökéletesített, a miben újat produkált, az vagy a pusztulás vagy a védekezés eszköze volt, vagy pedig mint ilyen érvényesülhetett leghatásosabban. Szinte szemmel lehetett látni, hogy a térképen a határokat jelző vonalak mint vastagodnak meg, mint magasodnak tőmör

FOGADTATÁS A VÁROS KAPUJÁNÁL.

A KIRÁLYI PÁR LÁTOGATÁSA KRAKÓBAN. — Schumann testvérek fényképe.

és komor aczélfalakká bástyákkal és lőrészekkel és nyüzsgő, fölfegyverzett őrséggel.

Nem csáfolata vagy ellentéte, hanem logikus velejárója volt a jelenségeknek minden internacionalista és pacifikus mozgalom erősebb hullámzása. Mint a hogyan sűrűbb lesz a bácsik és a nénik látogatása a meghasonlott, egymás irányában elhült hitvestársak házában, hogy a fenyegető bajt, ha csak lehetséges, elhárítsák. De a hol ez a levegő támad, oda a boldogságot többé visszaédesgetni, érvekkel helyreállítani nem lehet. A Békének nem volt meg a varázsa többé. A ház rideg volt, komor és nyomott levegőjű. Az emberiség ideges, ingerlékeny és átítatva azzal a sugallattal, hogy ez a helyzet így tovább nem tartható.

Voltak-e tárgyi okai e lélekállapotnak? Volt-e anyagi igazsága? Voltak-e konkrét indítékai e szörnyű megpróbáltatásnak? Erre a kérdésre a világ majd csak akkor válaszolhat, ha megint boldognak tudja érezni magát és megállapíthatja azt a negatívumot, a melylyel ez nem volt lehetséges. A legkevésbé a mostani idő alkalmas arra, hogy hiteles feleletet adhasson. Ma a háborút érezzük, a három véres és küzdelmes, izgalmas és lemondásokkal teljes esztendő súlyát és a kérdés feszítő erejét: meddig kell még ezt a terhet hordanunk? Ez a kérdés oly nagy és minden gondolatunkra annyira ránehezedő, hogy a múlt tárgyilagos vizsgálatára alkalmas lélekállapotot meg nem adhatja.

A valóság az, hogy a Béke három esztendő óta távol van a házunktól és annak, hogy ez mit jelent, már igenis alkalmasak vagyunk a megítélésére. Az emberiség bőségesen ráeszmélhetett: mit jelentett számára ez a megunt hitves, a kivel többé együtt élni nem tudott, a kivel magát boldogtalannak, sorsát tűrhetetlennek és elviselhetetlennek érezte. Megmérheti: vajjon valóban csak jobb lehetett-e, a mi utána következhetett? A szekerre rakott fehér asszony a zöld galylyal kezében, még távol van, de az már bizonyos, olyan elégtétel készül számára, a melyben hosszú és viszontagságos élete folyamán még aligha volt része! Ha egyszer visszatér, az útja olyan diadalmenet lesz, a melyet a háború lángoló aczélszekere soha se járt. Nem jön könnyen. A szót, a melynek hívására rejteket elhagyni kész lesz, tudósok és táltosok verejtékező keresik és megtalálni e pillanatig nem tudták. A Béke büszke és nehezen hozzáférhető. Nyilvánvaló: nagy sérelem és méltatlanság érte, hogy ennyire merev. De bizonyos az is, hogy elérkezik a pillanat, a melyben legalázatosabban azok fogják megkövetni, a kik a leggőgösebben bántak vele. És ez kijár neki. — Szőlősi Zsigmond.

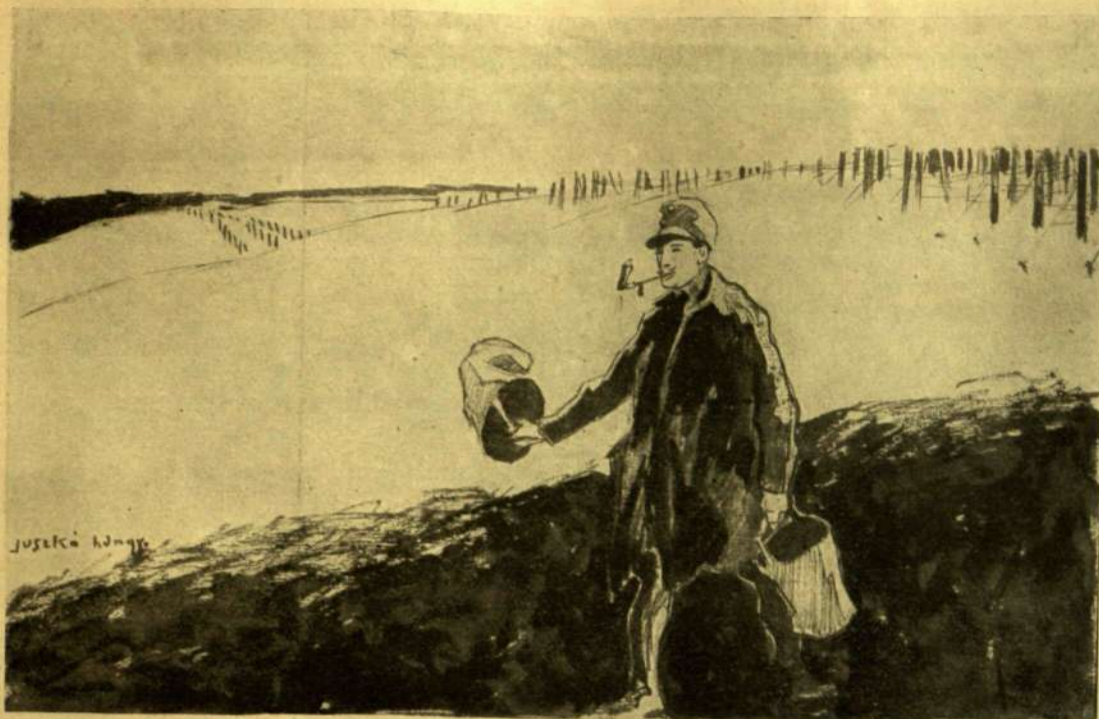

TÁBORI MISE ZITA KIRÁLYNÉ NEVENAPJÁN.

AUGUSZTA FŐHERCEGNŐ LÁTOGATÁSA JÓZSEF FŐHERCEGNÉL A LŐVÉSZÁROKBAN.

A KELETI HARCZTÉRŐL. — Balogh Rudolf fényképe.

Kutunk is a két rajvonat közt feküdt.

A JÁRÓR.

— Juszó Béla rajzaival. —

Bizony ez még akkor történt, mikor a Kárpátok hóval fedett, véráztatta bércein néztünk farkasszemmel, valahol Sianki tájékán melegsipkás, torzonborz képű, szakállas orosz ellenfeleinkkel, 1915. elején.

Be voltunk már ásva fülög. De őszintén szólva ekkor épen nem is nagy szükség volt reá, mert a jó muzsikoknak kifogyott a puskapora a szakállas öreg ágyúkból. Olyan esendben voltak az istenadta, hogy szinte sajnáltuk őket, mikor fiatal tüzerünk, Goszthony hadnagy óráról-órára folyton piszkálta őket nem épen a legbarátságosabb módon.

Közben gondolkodhattak az atyuska nagy hatalma felől, a melyik mindenre jó, de gránátot mégsem tud a levegőből teremteni.

Nem lehet azonban sohasem tudni, mi rotyog a lefedett fazékban, ennél fogva honvédekünk olykor-olykor csak vállukra kanyarították a puskát és el-el néztek a muzsik közelebb tájékára, hogy mit is csinálnak azok otthon.

Mi öregek, a kik még 1914-ben Szerbiában tanultunk háborúsat játszani, igen becsültük a túlsó árok lakóit. Odalent a disznópásztorok néhai országában még ha valaki csak a plajbászt mutogatta is, (már mint annakidején), az olyan ösztüzet kapott rögtön 25 puskából, hogy no! És hogy éjjel sem feledkezzünk meg arról, hogy háborúban vagyunk, szabályszerű sűrűséggel jöttek ott a szerb golyók éjjel is folyton.

De itt az oroszoknál? Elég annyit mondani,

Mihály evickélt legelő, a többiek meg utána.

hogy tüzfát még nappal is a rajvonat előtti erdőből hordtunk mindig, zavartalanul vágtuk a szálakat ugyanott a fedezékek építéséhez és a lőréseket rendszeren kívülről építettük befelé. Hányszor kimentem magam is a drótok elé fényes nappal, megnézni ezt, vagy amazt!

Mihály evickélt legelő, a többiek meg utána, Egyszerre csak megállt. Intett a többieknek, hogy várjanak, azután hason tovább mászott. Mintha látni vél volna valamit a bokrok mögött.

Csakugyan. Tizenegy orosz, temérdek nagy prémsapkával, ostoba egykedvűséggel ballagott ott egy másik csapáson, a hol viszont az ő járőreik szoktak járni rendszeren. A mieinket nem vették észre.

Mihály engedte őket tovább, meglapult. Mikor már elmentek, intett a többieknek:

— Ezek most elmentek, most nyugodtan megközelíthetjük a hátuk mögött a rajvonatukat, míg ezek odajárnak. Hanem aztán iszkiri ám, jól szedjétek a lábokat, mert vissza sietnünk kell!

Aztán még hozzátette, hátrabökte: — Ez a mosléknép itt tizen vannak, még egy altiszt! Mi meg csak hatan!

Az erdő védelme alatt alig pár lépésnyire megközelítették az orosz drótokat. Megolvasták, hány sor, hamar tájékoztak, aztán inaltak visszafelé.

Itt következett el a veszedelem. Mikor kissé már hátrább voltak, Mihály mégsem tudta megállni, hogy legalább egy acélszárnyú ólom-madarat vissza ne küldjön a muszkának. Megállt hát és célzott.

Alig dördült el a puskája, mikor a háta mögött, a mi oldalunk felől megjelent a 11 orosz. Természetes, hogy észrevették a kis társaságot, és elkezdtek rá lődözni.

A honvédek szétugrottak. Szerencsésük volt,

Kutunk is a két rajvonat közt feküdt. Soha vizet máshonnan nem hoztunk, mint onnét. A muszkák ugyan nem jártak erre a kútra, mert tőlük messzebb esett, de egész jól látták mindig a mi vödörös embereinket, mikor mentek le és jöttek fel, soha sem tüzeltek reájuk.

Elindult egyszer járőrbe Hidegh Mihály Péter, a ki bár Baranyában sorozódott, az illetősége révén, de mégis csak a Bácska zsiros földjén volt az otthona. Ennél fogva tudott szerbül is valamelyest.

Hidegh Mihály Péter szakaszvezető úr összeszedi az öt honvédjét és szép nyugodalmas, csendes magyar módra leballag a drótkadályok elé a völgybe, megnézni, mit főzött a muszka vacsorára. Már tudtuk előre, hogy ez puffogatás nélkül nem fog megenni, mert néhány golyót Mihály soha sem engedett el az oroszok. Ne mondja, hogy sajnálom tőle, mondta olyankor nevetve, mikor visszatért.

De ezúttal ráfizetett az intézkedésre!

Megy embereivel a kitaposott ösvényen, a mit a hóba a folytonos járőrmenetek már bele-szántottak, azután gondol egyet és belevág a hóba, arra, a merre még senki sem járt.

Estefelé volt, de még lehetett látni jól, a fehér havon. Volt ugyan az embereken hőköpenyeg, de az már így tavaszra olyan piszkos, sáros, hogy nem sokat használt.

hogy az oroszok a rajvonat felől nem lövöldöztek, mert tudták, hogy az ő járőrük is kint van és valószínű a lövöldöz. Megismerni azt már a puská hangjáról is. Egész másként szól az orosz fegyver, mint a mienk.

Igy sikerült is a mieinknek valahogy kerekedni. Csak a vezetőjük, Hidegh bukdácsolt addig ide-oda, míg egyszerre egy golyó a lábán talált. Jól bele a csontba. Robbanó-golyó. Bizony az csúful nézett ki nagyon!

Mihály összeesett. A többiek közben eltűntek, az oroszok pedig abbahagyták a lövöldözést és a szakaszvezetőhöz siettek.

Az orosz altiszt megkérdezte tőle:

«No, meglóttunk téged, te szegényfeje? Ejnye, ejnye, mért nem is vigyáztál jobban magadra, te szegény austriasi!»

«Vengerski, ne austriasi, nyögte Mihály, a ki a szerb tudománya révén megértette, mit beszél a kamerad.

— Jól van, csak ne beszélj annyit, hanem add ide a sebkötöző csomagodat, majd bekötlek. Be én. Érték ám én ahhoz, mert én szanitéc is voltam a háború elején. No ez az? De a nadrágot szétvágom ám itt ni, mert különben nem tudlak bekötni. Pedig akkor, ugye, hideg lesz? Nem baj? hát persze nem!

Az orosz csakugyan ügyesen bekötözte Mihályt. Közben beszéltek egymással néhány szót. Aztán odakiáltott egyik emberének:

— Iván Waszili, nézd csak fiam, vágj ott

... egyszer egy golyó a lábán taláta.

ügyi intézetébe, a hol addig pihent, míg könnyebben állta már a szállítást hazafelé.

Utolsó éjjel, a melyet itt töltött, az oroszok valami vállalkozást kíséreltek meg egy nekik igen alkalmatlan kiugró állásunk ellen. Vala-

eresztett egy csomó orosz, ha már úgys bent voltak, azután hajrá, becsukta hátuk mögött a visszautat egy jó honvédes rohammal.

A bentrekedt ellenség ezután már mit tehetett volna mást, megadta magát. Hetvennyolc vitézi küzdelemben elesett, ezeket illő tisztelettel eltemették és szép kis temetőt csináltak nekik. Az élő foglyokat hajnalpirkadáskor levezették a hegyről a völgybe, a hol a hadosztálytörzs székelt. Innét mentek azután tovább.

Amint így bandukolnak az úton, odaérnek a táborig, a hol a betegeteket épen akkor rakták kocsikra. Szép napsütéses enyhe idő volt, a könnyebb sebesültek sűtkéreztek ide-oda a napon, de Mihály is kitétette magát a napra, addig is, míg reá kerül a sor. Más dolguk nem lévén, nézték a foglyokat, a kik néhány percze épen megálltak, mert jött a Kegyelmes Ur és meg akarta nézni őket.

A hogy ott állanak, egyszerre csak észreveszi ám Mihály a soraikban az ő ébarátját. Az is őt. Egy pillanat és a két ellenséges egymás nyakába borult és szegyen ide, szegyen oda, bizony sirtak.

Ez a jelenet általános feltűnést keltett, úgy, hogy maga a tábornok is észrevette és odalépett megkérdezni, mi az. A szakaszvezető azután elmesélte, hogy vele mi történt.

A magyar generális, a ki hejh de híres ember nálunk otthon, vette erre az egész cigaretta-készletét, odaadta a fogolynak, kezét fogott vele; keményen, hálásan a szemébe nézett, azután elfordult.

Mihályt közben berakták a szanitéc-kocsiba, az oroszok is elindultak, hogy a két ember valószínűleg ne lássa egymást többet soha.

Medvey Lajos.

Vengerski, ne austriasi — nyögte Mihály.

egy jó botot ennek a szegény vengerskinek, a mivel menni tudna.

Elkészült a kötés. Mihály felült és körülnézett. Addig ugrált előbb ide-oda, hogy most sehogysen tudott tájékozódni, mi merre van. Az orosz észrevette:

— No nézd, itt ez a bot, próbáld meg, tudsz-e vele járni. No várj, majd felszolgálték. Így, most próbáld! Na bálba ugyan nem mehetnél így, de hazáig csak elballagsz valahogy. Most elvitetlek a csapásig karon, onnét már aztán eltalálász magad is.

Mihály csak bámult. Ilyesmit ő nem képzelt. Két markos muszka már fel is kapta és vitték. Elvitték jó messzire, ott kezébe adták a botot:

— Csak menj ezen a csapáson egyenesen, a vengerskikhez fogsz jutni. Azután ne haragudj ám ránk nagyon, de ha mi nem lóttunk volna meg téged, mi? akkor te lótlát volna meg minket. Mi? No hát! Isten áldjon. Tovább nekünk már nem tanácsos menni.

A szakaszvezető nem tudott hova lenni a csodálkozástól. Elindult nagy keservesen, de bizony bot ide, bot oda, csak nagyon nehezen jutott előbbre.

Egyszerre mellette terem a sötétben három honvédje.

— Hát ti hogy kerültök ide? — kérdi.

— Hát gondoltuk, hogy valami érte szakaszvezető urat, hát visszajöttünk megnézni. Őt percz mulva Hidegh már a segélyhelyen feküdt, a hol azonnal újra bekötötték, puha szalmára fektették, jól betakarták és forró teát adtak neki.

Az éj nyugodtan telt el. Másnap délelőtt Mihályt hátrább vitték a hadosztály egészség-

hogy sikerült nekik a mi figyelőinket meglepni és elnémitani, mielőtt hátra jeleket adhattak volna és így egyszer csak bent sétáltak a mi állásainkban.

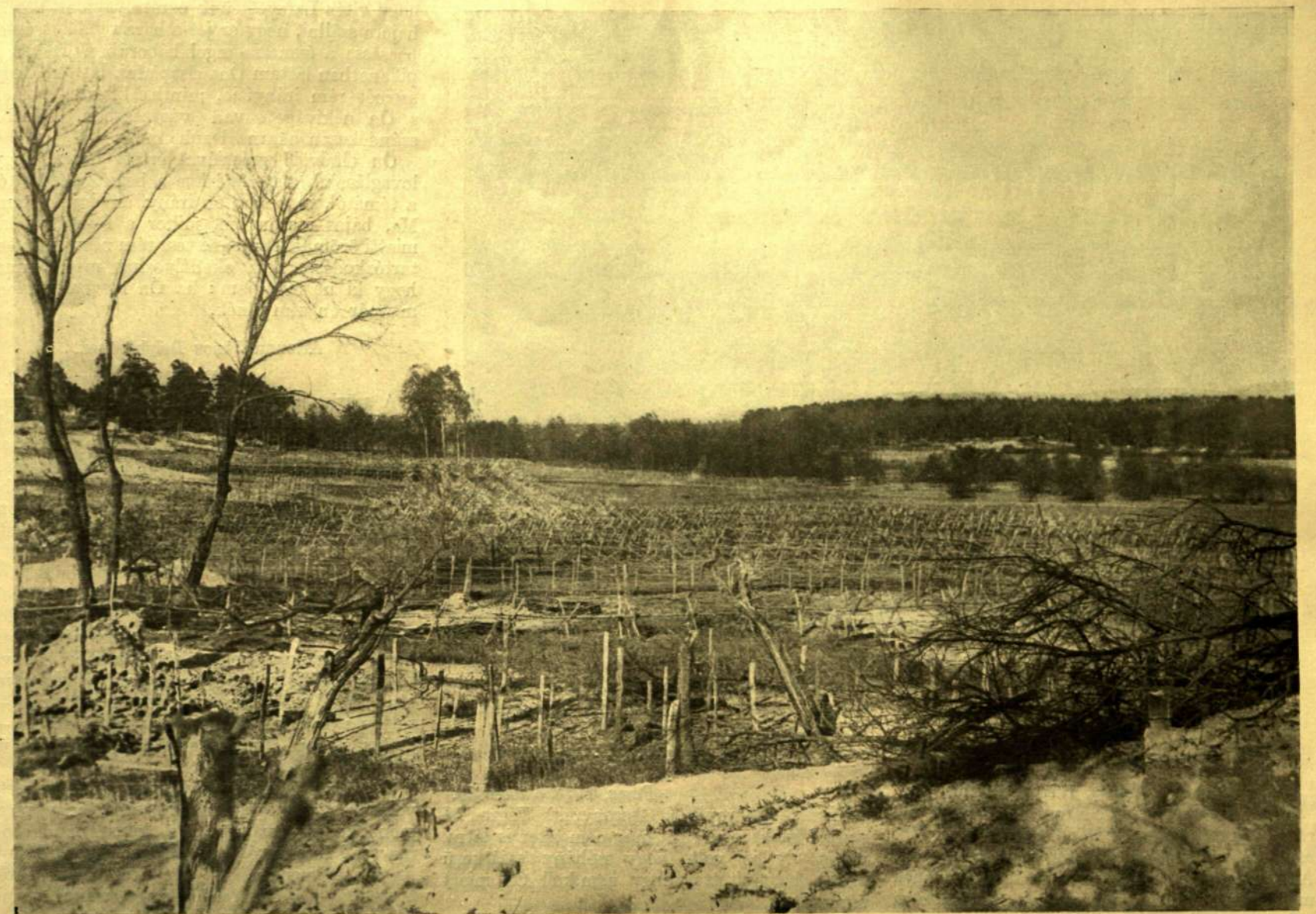
P. százados, zászlóaljparancsnok, azonnal észrevette a veszedelmet és intézkedett. Be-

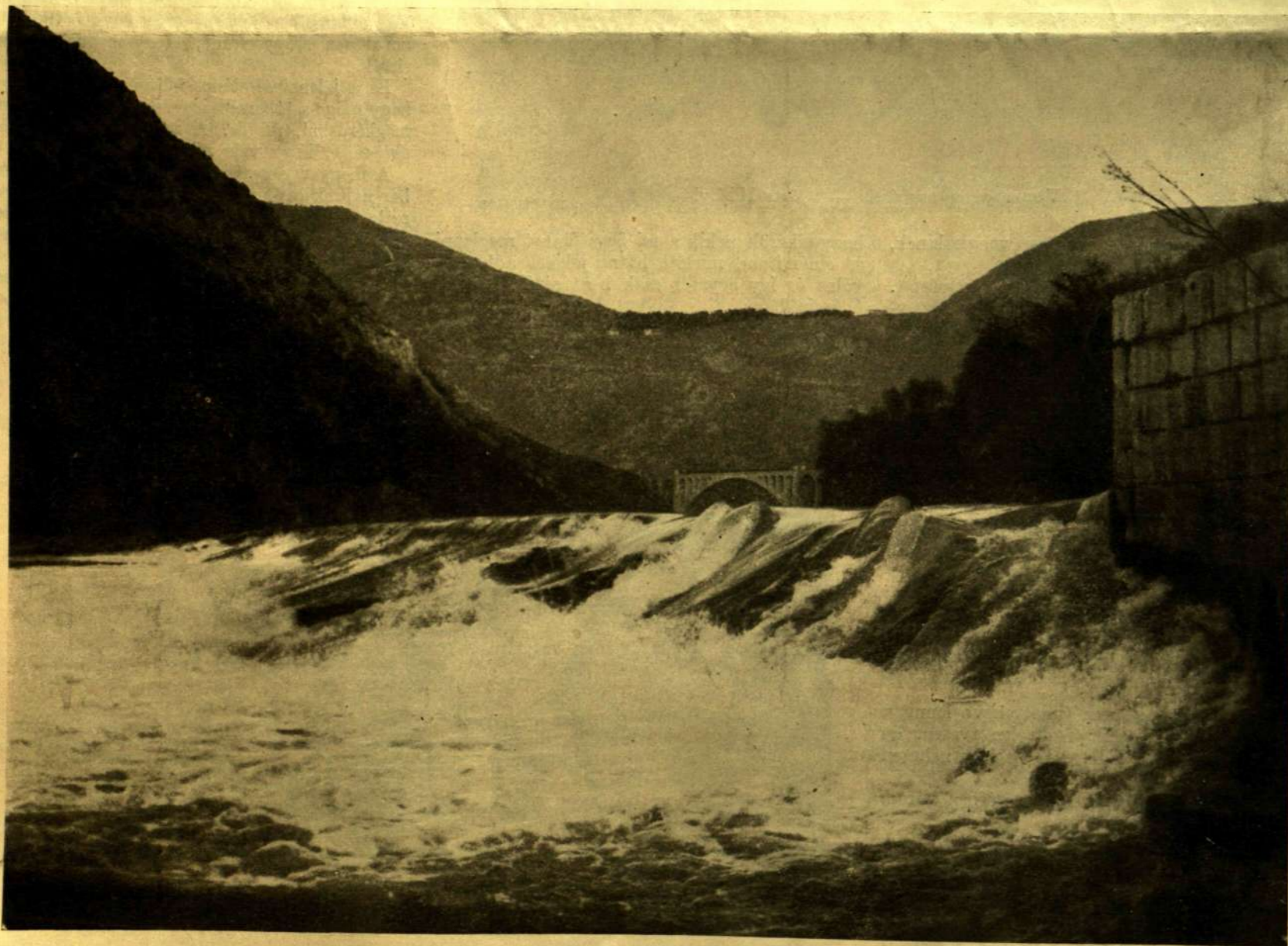
Egy pillanat és a két ellenség egymás nyakába borult.

MENEKÜLŐ OLASZ LAKOSSÁG.

DRÓTAKADÁLYOK.

AZ ISONZO EGY VIZESÉSE.

AZ OLASZ HARCZTÉRŐL. — Köhler István felvételei.

HUSVÉTI NÉPÜNNEPÉLY ÉS SÉTA-HANGVERSENY.

AZ OROSZ HARCZTÉRŐL. — Köhler István felvételei.

RÁKÓCZI-VÁR AZ OJTOZI-SZOROSBAN.

A MARQUISNŐ SZERELMES LEVELEI.

Írta BRAUN LILY.

(Folytatás.)

Gróf Guibert Delphinehez.

Páris, 1778 szeptember 25.

Visszatérése, tisztelt Marquisnő, a legszebb reményekkel töltött el. Páris nagyon sivár lett azokban az években, a míg Ön távol volt. A Neckerék szalonja, ezt nem is kell Önnek mondanom, az olyan embereknek, mint én, nem adhatott szellemi menedéket. Ön maga is, a mint észrevettem, meglehetősen kényelmetlenül érezte magát ennek a háznak a körében, a szentenciózus, erényeiben büszkélkedő miniszter, a józan, okos asszony s a korárett leánya mellett, a kinek frói alkotásait a vendégek kénytelenek voltak megbámulni. Nem a tizen-nyolcadik század levegője leng itt és ha a tizenkilencedik századé volna, akkor ezt nem szeretném megérni.

Máskülönben a Necker-szalon típusa mind annak a sok más szalonnak, a melyek ma, gazdagságuk révén hangadók, művészeket pártfogolnak és műtárgyakat gyűjtenek. A hogy a nők csak mások számára öltözködnek, a család intimitásában pedig egész nap pongyolában maradnak, szobáikat is nem életük gazdagítására ékesítik fel híres nevekkel, hanem a kifelé való benyomás kedvéért. Nem tudnak másképp, ezért meg kell nekik bocsátani. Hogy azonban hírneves művészek és frók odaadják erre magukat, az a szellemi dekadencia szomorú jele.

A színház is ezt az állapotot igazolja, a mint tegnap láthatta. Nincsenek többé színműveink és művészeink. Kis talentumok némi esprittel, de szellem nélkül. Raffinált díszletek és bájos fődíjlen tagok akarnak megvizsgálni azért, hogy a darabok csak eszközök erre a célra.

Azt ajánlom önnek, legszebb asszonyom, hagyjon fel mindezekkel a mérsékelt szórakozásokkal és kezdje el megint hirtelen abba-hagyott lovaglásainkat a szabad természetbe. Ha nem ajánlatos is túlságos messzire eltávolozni Páristól — egy év száraz nyara után, a mely miatt ember és állat az éhínség jogos aggodalmával néz a tél elé — távol kell magunkat tartani az izgatott falusi néptől. Ámbár föld-birtokosok és pénzemberek vetélkednek abban, hogy pénz és élelmiszerek osztogatásával, kórházak és menedékhelyek alapításával segítsenek a bajon, a mohóság, a mivel ez történik, sokkal inkább enged aggodalomra, mint emberszere-tetre következtetést, úgy, hogy az elmék fel-zúdulását ez inkább szítja, mint elfojtja. S mind ritkábbá is válnak azok a jámbor lelkek, a kiket jótétemények aprópénzével lehet kifizetni, mi-alatt az emberi jogok eszméi már megvilágo-sítják a fejüket.

Az én kíséretemben mindazáltal nem kell

semmitől sem tartania, s szabad remélnem, hogy a friss levegőn az arcát ismét pirosodni látom — annál bájosabb látvány ez, mert a sztereotip pirosító miatt, a melylyel a nők bűrüik természetesen színezet befödik, oly tökéletesen új ránk férfiakra nézve.

Gróf Guibert Delphinehez.

Páris, 1778 október 30.

Tisztelt Marquisnő Asszonyom. Végre föl szabad lélekzenem. Ha még nem akar is látni, mégis oly jó volt, hogy néhány sajátkezü sorsal bizonyította, hogy nem kell Ön miatt remegnem.

Rettentéses hetek voltak szerencsétlen lovag-lásunk óta. Már elvesztettem hittem Önt, mikor a gyepen mellette térdeltem és hasztalan igye-keztem a fehér homlokából pergő vért elállítani; a legszebb szemét ki tudta ugyan nyitni, de nem mult el azóta nap, sem éjszaka a nélkül, hogy az Ön miatti aggodalom ne fosztott volna meg minden nyugalmamtól. Első kétségbe-esésemben lelőttem a fekete lovat, a melyen Ön ült; ártatlanul pusztult el, de én nem bírtam többé ránézni.

Hogy volt lehetséges, hogy a nyugodt állapot minden külső ok nélkül árkon-bokron elszaladt Önrel, hogy végül a magas kerítésen át való ugráskor lezuhanjon — ez ma is rejtély előttem.

Rég nem volt Ön ennyire vidám. Fia meg-gyógyulásának lehetséges volta, a melyről Ön beszélt, Önrel együtt engem is felvidított. S az őszi nap, a mely oly napfényesen vett minket körül, mintha csak visszfénye lett volna örömének. Ezen a napon csak olyan dolgokról tudtam beszélni, a melyeken mosolyogni lehet.

HUSVÉTI GYÓNÁS A TARTALÉKNÁL A ROMÁNIAI KÁRPÁTOKBAN. — Böhm József felvétel.

Még egészen tele az újsággal, közöltem Önrel, hogy vitéz Lafayetteünk barátaival most készül hajóra szállni, hogy erejét a haza rendelkezésére bocsássa a francia-angol háborúban. Ebben a pillanatban láttam Önt elsápadni, láttam, hogy szemét rám irányítja, mintha kísértet volnék s Ön nekivágott vad vágatásban, mintha szándékosan akarna lezuhanni.

Ön elbűvölő gráciával értett hozzá, hogy lovaglásaink alatt eltérítse a beszélgetést attól a témától, a melyre én irányítani igyekeztem. Ma, bájos asszonyom, mikor a folyógyulása miatti öröm lehetetlenné tesz rám nézve minden tartózkodást, nem akadályozhat meg benne, hogy ki ne mondjam: ha Ön meghalt volna, ma már én sem élnék.

Altenau János Delphinehez.

Páris, 1778 november 3.

A sűrű novemberi ködöt, a mely még ma is súlyosan nehezedik szívemre, elfújta Önnek a lehellete, drága Marquisnő. Egy pillantás az arcára megmutatta nekem, a mit biztatásainak nem akartam hinni: nemcsak homlokának sebe gyógyul, hanem a belsejéé is. Nem akarom többé kétségeimmel kínozni, mióta viszont-láttam Önt, — mióta így láttam viszont: karcun és halványan, a két szem mint izzó parázs a keskeny piros forradású fehér homlok alatt, a vágyakozva kinyílt ajkakon édes mosolygás, a teste, a mely még bágyadtan hevert a causeuseben, fehér selyembe borítva s egész alakját előtötte a kandalló tűzfénye. «Azt mondja, a fiú meg fog gyógyulni» — suttogta Ön és mindkét kezét nyújtotta felém, — «akkor szabad leszek, egészen szabad — új életre».

Olyan Ön, mint egy hívő gyermek. Kinek lett volna meg a kegyetlen bátorsága, hogy meg-mondja: az az isten, a kihez imádkozol, nincsen? Mostantól fogva Önrel akarok hinni. A döntés napján, — Ön december 21-ről beszélt? — a háza előtt fogok a híre várni. Addig megint visszavonulok száműzetésembe.

A mit a marquis úrról megtudtam, azt Ön most nem akarja tudni. «Olyan közömbös ez most nekem» — vélekedett Ön. De ha egyszer szabadsága ezeknek a dolgoknak a tudásától fog függeni, akkor ne felejtse el, hogy rendelkezésére állok.

Gróf Chevreuse Guy Delphinehez.

Páris, 1778 december 20.

Magához kéretett, legszebb Delphine, nevetett mindazokon a történeteken, a melyeket kirakos-gattam Ön előtt s a melyekből a világ ki nem fog, ámbár az embereknek abbeli buzgalmu-ban, hogy istent és a királyokat trónjuktól megfoszszák, ma már állítólag nincs idejük az esztelenségre.

A hírhedt dr. Mesmer dobogtatta-e meg bennül szívecskéjét, vagy a zuhanás meg-rendülése rázta fel lethargiájából? Megengedte, hogy minden egyes újja hegyét megcsókol-hassam; «de nem mint szerelmes!» — fenyegetett.

Csaknem elkomorodtam volna ettől, ha idő-közben nem kellett volna szörnyű bánatomra vigasztalót keresnem. Emlékszik még? Láttam a kis Thévenint szerencsétlen lovaglásá előtti az operában; ő volt a nimfák legfatalabbika a La rose Balletben, nem volt más a csipője körül, mint egy rózsaszínű felhőske, fején a legszebb aranyhaj.

Kérem, ne fődje el a száját a kezével, — fel-háborodott pillantása dacára tudom, hogy nevet.

Én vagyok a Delphine marquisnő beszélő papagálya, a melynek szabad mindent elmondani, feltéve, hogy úrnőjét mulattatja. S Ön e pillanatban egyedül van, a borzasztó komoly házi filozófus nélkül és egész bizonyosan a marquis úr nélkül. Mutassak más próbáit is művészetemnek?

Genlis úr multkor rajtakapta Justine kis-asszonyt, kecses barátnőjét gyöngéd léte-á-léte-ben Löwenstein marquisval. «Mit akar, uram, — szólt a lány, mikor ő szemrehányásokat akart neki tenni — váltig azzal vesződöm, hogy a Marquis úr érdeklődését felkeltsem Önnek a lányai iránt». S másnap már boldog meny-asszony volt a kis Genlis-leány. Nem küldött neki Ön is legbensőbb gratulációt?

Madame Chamans azon kapta rajta tizenkét éves leányát, a mint egy pikáns könyvet olvasott. Felháborodva tépte ki a kezéből a könyvet. «Retif de la Bretonne» — mondta — nem írt gonoszabb könyveket». A leánya halálra nevette magát. A regényt tudniillik a madame írta.

D'Auville hercegnő a szeretőjét, a ki szenvedély dolgában némi kívánni valót hagyott hátra, féltékeny akarta tenni d'Alembert úrhoz való viszonyával. «D'Alembert valóságos isten» — rajongotta a hölgy. «Ah, asszonyom, ha isten volna — felelt az imádó higgadtan — akkor azon kezdte volna, hogy férfivá teszi önmagát».

S végül még egy jó tréfa, a mely Párist napokig mulattatta Önnek a betegsége alatt. Néhány kitűnő ajánlással ellátott lengyel nemes-nek Artois gróf engedélyt adott, hogy meg-nézzék a Pavillon de Bagatelle. Egy márvány-mellszobor előtt könyvekben törtek ki: «Menny-nyire hasonlít meghalt testvérünkhöz!» A milyen előzékeny a gróf, a szobrot még aznap délután elküldte az uraknak ajándékkul. Ok ismételték az ügyes fogást egy sereg Meccenasunknál: mielőtt szelhamosságuk kiderült volna, dús műgyűjteménnyel párologtak el.

Ha megint nevetni akar, bájos marquisnő, jussak eszébe, készletem kiapadhatatlan és igye-kezetem, hogy nélkülözhetlenné tegyem maga-mat az Ön számára, annál buzgóbb, mert

MÁLHÁS LOVAK A KARSZTON.

Gróf Chevreuse Guy Delphinehez.

December 21.

Túlságos sokáig foglalkozik toilettéjével. Nagy-on is szép akar lenni, bájos asszonyom, csak azért várat oly sokáig, ugy-e? Ha nem kapok választ a vadászom útján, egy óra mulva Önrel leszek és erőszakkal rablom el szépmemet.

Altenau János Delphinehez.

Páris, 1778 december 22.

Megtörtént. Én voltam. Ön, az egyetlen, a ki tudja, üldözethet mint gyermekének gyilkosát és még a bitófa alatt is meg fogok esküdni, hogy ez volt életem legjobb tette. Irgalmasabb voltam, mint az anya, egy szegény idiótának golyót röpíttem a fejébe s vissza-adtam az életnek egy asszonyt, a ki halálra akarta itélni magát.

Hogy azon az éjjelen, mikor a gyermek szobájába lopóztam, Chevreuse gróffal találkoztam, ez tompította örömemet. Ön ugyan elutasította, de mintha joga lett volna a jövő-telhez. Sajnálom elsiertet választását, de hi-szen tettem által lemondtam a barátság minden igényéről, tehát arról is, hogy óvjam.

Isten Önrel, Delphine. Éljen boldogul!

CAGLIOSTRO.

Wurmser Ferdinánd báró Delphinehez.

Szentpétervár, 1774 július 2.

Tisztelt Cousine! Aligha fog még emlékezni a halvány ifjúra, a ki évek előtt Etupesben hasztalan igyekezett a legbájosabb nimfát el-ragadni a legbátrabb juhásztól. Frigyes-Jenő herceg lett a győztes s az ő homlokára hajolt a nimfa áldó csókkal, mialatt én a csöndes lugásban megsírtam a vereségemet és napokig a komor gondolattal tépelődtem, hogy éjszaka eltűnök a fekete hatyú-tóban.

Bátyám hirtelen halála arra kényszerít, hogy lemondjak Pál nagyherceg udvarában viselt állásomról s birtokaink kezelésére adjam maga-mat. A napokban elutazom s ha a fájdalom, hogy jóságos úrnőmet, a nagyhercegnőt el kell hagynom, enyhül a hazámba való vissza-térés örömeivel, akkor az Önre gondolás, kinek szépségét és szeretetreméltó vendégszeretetét elég gyakran hallottam dicsőíteni, sokkal járul ehez.

De talán nem volnék oly szerénytelen, hogy már most bejelentsem megérkezésemet Strass-burgba, ha a nagyhercegnő nem bizott volna meg, hogy a közösen töltött montbéliardi és etupesi szép ifjúkori napok emlékeül legszive-sebb üdvözléteit tolmácsoljam. «Mondja ma-ga marquisnőnek, hogy fogadja távozó kamaráso-mat mint barátomat» — ezt az üzenetet kegyes-

ESTE ÖSSZEÜL A FEDEZÉKBEN A ZENEKAR.

A KELETI HARCZTÉRRŐL. — Köhler István felvétel.

A frontszínház külseje.

kedett rám bizoni. Azt reméli, hogy nem nagyon távoli időben ismét fölveheti régóta tervezett párisi látogatása alkalmából az Önnel való jóviszonyt. Öszinte sajnálkozással hallott a sorscsapásról, a mely Önt érte, drága Cousine.

Rám nézve különösen fájdalmas volt, hogy csak gyermekének szörnyű vége után értesültem betegségéről. Pedig módomban lett volna alkalmas orvost ajánlani. Talán hallott már arról a rendkívüli egyéniségről, a mely itt hirtelen feltűnt, a nélkül, hogy bárki is tudta volna, honnan jött, hova való. Cagliostro grófról beszéltek. Jár-kelet és beteget gyógyít, mint Krisztus, pénzt osztogat a szegények között, mint Harun-al-Rasid és a halottakat felkényszeríti sötét lámpájának mélyéből misztikus lámpája fényére.

Bizonyára találkozni fog még vele, mert ő mindenütt ott van.

Öt-hat hét multa remélem. Elszáshban leszek, hogy Önnél tisztelgessenek. Ajánljon, kérem, ismeretlenül a marquis úr szives jóindulatába, a kit a bátyám úgy irt le előttem, mint példaképét a régi iskolából való nemes embernek. (Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A trianoni páva. Surányi Miklós új író, mi most találkoztunk nevével először, A trianoni páva című regényének czimláján s némi meglepetéssel néztünk rá: az új név csaknem teljesen kész írók jelent. Egyelőre nem mutat olyan erőteljesen egyéni arculatot, hogy akár formában, akár mondanivalóban fontos új dolgokat várhatnánk tőle, de érdeklődést tud kelteni, egy témát jól

tűnőbb vonása Surányi Miklós kétségtelen tehetségének kellemes és meggyőző elbeszélő hangja, a mely fenn tudja tartani mindvégig az érdeklődést, — csak született író tud így elbeszélni. A kor illatát is erősen tudja éreztetni, nemcsak historialag, adatszerűen ismeri, hanem érzi is a kort, a melyben alakjai mozognak s a háttér, a melyet így a történet mögé fest, kevés, de jellemző vonással, a kompozíció egészével szerves kapcsolatban eleveedik meg. A regény írója, egyelőre legalább, nem látszik tösgyökere, elsődleges tehetségnek, inkább abból a második quadrilleből valónak, a melyben egy kicsit irodalmi előzményeken keresztül nézik az életet s a formák is kevésbé átélésből, mint inkább irodalmi hagyományból valók. Így is fölkeltek figyelmünket s vára-közösködést kelt további munkája iránt.

Kerekerdő. Érdekes dolog: az az új magyar líra, a mely az utóbbi tizenöt esztendő alatt virágzott ki s erősen foglalkoztatja az irodalmi diskuszót, még sok tekintetben sub judice áll, még viták zajlanak körülötte s még mindig nem tudta magához békéltetni az olvasók egyetemet, — de másfelől már kezd tradícióvá szűrődni, eredményei, azok a tartalmi és formai újítások, a melyeket hozott, már mint kész örökség szállnak át más, újabbán jövő költőkre, a dolgok természet szerint súlyban és frissességben csökkennek. Nadányi Zoltán új verseskötönyve, a mely Kerekerdő czim alatt Nagyváradon, a Szigligeti-társaság kiadásában jelent meg, szinte tipikusan mutatja ezt a jelenséget. Minduntalan ismert hangok, a formalkötés ismert módjai, a rímeképzés felismerhető sajátosságai ütnek meg fölünk Nadányi verseiben: a nyilván még fiatal költő már tradícióként fogta föl magába mindazt, a mi a nálánál tíz-tizenöt évvel idősebbek ajkán még forradalmár újság, friss lelemény és bátor előretörés volt. Mindazáltal ez nem tűnik nála sem átvételnek, sem utánzásnak, láthatólag tudattalanul, a levegőből szűrődött bele, mint a hogy az elődök minden vívmánya természetes hajszalesövényen szűrődik bele a kevésbé erős egyéniségű utódok tudatába. Sajátos módon, de nem bántóan vagy összefüggéstelenül, népdalszerű hangok is elegyednek ebbe a muzsikába, — a fiatal költő nem csinál magának új formanyelvet, hanem onnan veszi a kifejezés eszközeit, a hol találja. Valamiképpen mégis éreztetni tudja mindezeket a hatásokon keresztül a maga hangját, a mód, a hogy a kifejezésnek kívülről vett eszközeit felhasználja s újra alkotja, a saját mondanivalói szolgálataiba állítja, az övé, — egyénisége nem a leleményben, az újításban nyilvánul, hanem az örökség szerint rászálalt formák újra alkalmazásában. Ezért megmarad a követkelessége s a temperamentumnak bizonyos fiatal frissesége is megérik verseinek a hangján. Mondanivalója néha erőltetetten szellemeskedőnek érzik s általában nem súlyos és nem is széles perspektívájú, lírája nem mélyül ki az élethez és világhoz való viszonyáról való vallomással. Fiatalosan lelkesedő szerelmet és az élettől nyert könnyű, hamar elutó benyomásokat énekel s a nyelve sem gazdagabb vagy eredetibb az átlagnál. Van azonban kellemes hangja, van érzéke arra, hogy a saját méretein belül maradjon, nem marcol többet, mint a mennyit meg tud fogni s van három négy verse, melyben mondanivalóját szépen, harmonizáltan tudja kifejezni s ezzel meg tudja fogni olvasójának szívét. Az általános benyomás, melyet verseskötönyéből megérintünk, rokonszenvesse teszi előttünk fiatal tehetségét.

Magyarország tisztí cím és névtárának az 1917. évről szóló 36. évtolyama most megjelent s pön-

A frontszínház nézőtere.

«A szövetségese» előadása. A huszárt Zilahy, a németet Pázmán játssza.

KÉPEK A MAGYAR FRONTSZÍNHÁZBÓL, MELYBEN A RAJVNALTÓL MÁSFÉL KILOMÉTERNYIRE TARTANAK ELŐADÁST. — Török József felvétel.

tosan tartalmazza a magyar állam összes intézményeire vonatkozó személyi adatokat. A nagy terjedelmű könyvet a m. kir. központi statisztikai hivatal adta ki. Ára 15 korona.

A JÓ Pajtás. Benedek Elek képes gyermekleppja május 13-iki számába Benedek Elek és Szabó Jenő irtak verset, Benedek János elbeszélést, Semere György folytatja A kis káplár című regényét, Berényi Lászlóné mesét mond, Márton Lajos szép képet rajzolt, Elek nagyapó verséhez, Avar Gyula apró meséket mond el, Benedek Elek folytatja Hókáné komámasszony újabb mulatságos kalandjával mulattat. Tarka mese, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A JÓ Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 24 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-utca 4.

A HÁBORÚ NAPJAI.

Május 3. Több orosz századnak a Putna-völgyben levő állásaink elleni előretörését visszaverték. A nyugati harctéren a Scarpe mindkét partján pergőtűz követte az utóbbi napok tartós tüzéségi harcát. Utána széles arcvonalon újabb angol támadások következtek. Vauxaillon és Craonne között a hegyi fronton, az Aisne—Marné csatorna mentén és Prosnestől északra heves tüzharcz. Maczedóniában élénk tüzharcz Monasztírnál, a Vardar nyugati partján és a Doiran-tó felől délnyugatra.

Május 4. A Susita-völgytől északra összeomlott egy orosz ezred támadása. A nyugati harctéren az arrasi arcvonalon Acheville és Queant közt 16—17 hadosztályal 90 kilométer szélességben keresztült a nagy áttörési kísérlet megkezdte. A reggeli szürkületől késő éjszakáig ismeretlen megkísérelt támadások a németek vonalait előt és ellentámadásaikban összeomlottak. Az ellenség csak Fresnoyba nyomult meg. Bullecourt mellett a németek legelső árknak kis részei maradtak kezén. A harc ma reggel tovább folyik. Az angolok súlyos vereségeken kívül több mint ezer foglyot vesztek. A soissons—reimsi vonaltól északra a tüzéségi csata teljes erővel folyik. Különös hevesrege fokozódott az Aisne és Brimont közt. A német útegek megsemmisítő tüzével alá vették az itteni sűrűn megszállott angol árkokat. Laont a francziák újból lőtték. Bray mellett és ettől nyugatra, továbbá a Mont d'Hiveren, Craonnetól

nyugatra több francia támadás a német gyalogság és tüzéség tüzei között összeomlott.

Május 5. Zborov északi környékén sikertelen orosz aknaroobantás. A nyugati harctéren az angolokkal csak Bullecourtnál került nagyobb gyalogsági harcokra a sor. A falu mindkét oldalán támadó sűrű angol tömegeket a németek visszaverték. Lensnél és Fresnoynál győzelem előretörések megkezdtek. Az Aisne-arcvonalon a tüzéségi harc tovább tartott. Erős felderítő csapatokat a németek több ponton visszavertek. A Mont d'Hiver birtokáért Craonnetól nyugatra fejlődött harcok még nem értek véget. Az Aisne és Brimont közt négy francia hadosztály támadásai összeomlottak. A támadások közül az első vonal mögött több kilométernyire teküdt, de az ellenség csak egy kiugró sarkon tudta a németek első árknak megvetni a lábát. La Neuville-től keletre a németek visszaverték az átmenetileg benyomult francziákat. Az este az Aisnetől délre megújított támadások mit sem változtattak az ellenség vereségén. Prosnestől északra megkezdte a francziák kísérletei, hogy több hadosztályal birtokba jussanak a németek ottani magaslati állásainak. Nauroytól délre a francziák elérték némi csekély területnyereséget, de a németek ellentámadása visszafoglalta elvesztett állásaikat.

Május 6. A nyugati harctéren az Arras arcvonalon a németek több angol előretörést visszavertek. Cambraitól délre, Villers—Plouich és Gomenelieu közt az angolok három kilométer szélességben heves, de eredménytelen angol támadások. Az Aisne mentén a francziák minden rendelkezésre álló eszközzel új támadást készítettek elő, a harcoképtelenné vált hadosztályokat újakkal pótolták, új tartalékokat vetettek harcba, a tüzéségi tűz minden kaliberű ágyútól a legnagyobb erőfeszítést érte el. Az áttörési kísérlet tegnap reggel az Ailette és Craonne között 85 kilométeres arcvonalon megkezdődött. A késő éjszakába benyúló nehéz küzdelemmel a németek megkezdtek a maga egyéresen visszaverték. Egyes helyeken a legelső német árkok birtokáért még folyik a harc. A Royere-majortól keletre a németek a Chemin des Dames északi lejtőjén vannak. A Mont d'Hiver a lejtőjén fekvő Chevreux faluval az ellenség birtokában maradt. La Neuville-től keletre a francziák ma reggel ismét megtámadták a 100-as magaslatot; támadásukat visszaverték. A Champagneban, Nauroytól délnyugatra a francziák több sikertelen előretörése.

Május 7. Lensnél és Arrasnál a tüzéségi harc ismét nagyobb hevesrege emelkedett. A francziák a május 5-én elszakított támadásuk folytatásától. Csak délután törtek előre nagyobb erők Fort de Malmaison és Bray közt. A németek teljesen visszaverték őket. Este és éjszaka Laffauxtól északra s a soissons—laoni út és Ailles közötti heves támadások dacára a németek valamennyi állásukat megtartották. Ailles és Craonne közt heves francia részleges támadások megkezdtek. A Mont d'Hiveren a harc egész nap ide-oda hullámzott. Az éjszaki lejtőt a németek gyors iramban visszahódították s a francia kénytelen volt a déli lejtőre hátrálni. Chevreux a németek birtokában van.

Május 8. Az arrasi arcvonalon fokozódott a tüzéségi harc. A Roeux várkert, a Fontaine és a Riencourt közötti állásai elleni támadásukat a németek visszaverték. Bullecourt délkeleti szegélye az ellenség birtokában maradt. A németek rohammal visszatoltatták Fresnoyt és az angolok visszafoglalási kísérleteivel szemben megtartották. Az Aisne mellett a harci tevékenység helyenként elalnyhult. Craonnetól északra a francziák nem értek el eredményt a Hurtebise-majort és Craonne közötti német állások elfoglalására való vesztégteljes kísérleteikkel. A Vauxaillontól Cortsenyig terjedő részleges francia előretörések megkezdtek, csak Craonnetól nyugatra értek el csekély helyi sikert. La Neuville-nél sikertelen támadás a 100-as magaslat és az ehhez csatlakozó német állások ellen. A Champagneban a tüzéségek növekvő sikerrel harcoltak. Prosnestől északra szándékolt támadás a németek megsemmisítő tüzése miatt csak a Kiel és a Poehle hegy ellen tudott kifejlődni. Maczedóniában a mieink és a törökök az ellenség előretöréseit véresen visszaverték. A Cserna-hajlásban 8 kilométer széles arcvonalon megkezdte támadás vereséget szenvedett.

Május 9-én: A nyugati harctéren az ágyútűz a kedvezőtlen időjárási viszonyok folytán csak kevés helyen volt élénk. Bajor-frank ezredek, a melyek tegnap reggel Fresnoy-t bravuros rohammal elfoglalták, a helységet újabb ellenséges ellentámadással szemben megtartották és újabb száz foglyot szállítottak be. Az angolok részleges előretöréseit Roexnél és Bullecourt-nál visszaverték. A Mont d'Hiver és a corbeny—berry au bac-i országot között este újabb harcba vetett francia erők pergőtűz után támadásba fogtak. Az ellenséget heves küzdelem után részint közelharczban, részint ellentámadással visszaverték. Egyébként a

PARÁD gyógyfürdő! Évad június 1-től szeptember végéig. Károlyi Mihály gróf tulajdona, Hevesmegyében, vastimező fürdővel és hidegvízgyógyintézettel, égvényes kén-savanyvíz, természetes arzén és vas-tartalmú vizek. Kiváló jó hatása ideg-, vér-, gyomor- és máhbetegségeknél, gnyegség-nél ismeretes. Tiszta, nyhe hegyi levegő, sport, kirándulások. Modern kényelemmel berendezett szállókban 178 szoba áll a vendégek befogadására. Kétféle ételrendszert tartanak. Fürdőkabinok és folyosók gőzfűtással vannak ellátva. Az egész fürdőtelep és a lakások villanyvilágítással vannak ellátva. — Prospektussal és bármilyen felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

ÓRÁK kiváló pontosságú szabályozva 10 évi jóállás mellett. ÉKSZEREK díszes és kellemes kivitelben. EVŐSZKÖZÖR szel és alacsonyabb ártól. EZÜSTNEMŰER és DISZTÁRGYAK szigorúan szabott jutányos ártól készpénz és előnyös részlettel felvétel mellett beszereshetők. BRAUSWETTER JÁNOS CHRONOMETER és MŰRÁSNAL Alapítástól SZEGED. Számos ki-1847-ben. tündetés. Több ezer elismerő levél. Legújabb díszes nagy képes képregény ingyen és bérmentve.

ALAPÍTVÁ 1914. Gyászcsesetben Haltenberger Vilmos ruhák soron kívül kelmeftető, vegyíztöltő és gőzmosógépekben festetnek feketére. Nagyvárad. Postafoik. Postai megbízások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Hűvösvölgyi Park-szanatorium. Klimatikus, physikalikus és diétás gyógyintézet. Budapest, I., Hűvöskút-ú. 78. Villamos megálló. Telefon 145-90. Ajánlatos bel- és idegbetegeknek, öölöknök, Hisókura. Szobák, úgy mint eddig, az egész nyári évadra bérlehetők. Egész éven át nyitva. Egész éven át nyitva.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ) Gyár és VIII. Baross-ú. 85. A főváros első és legregőbb csepkészítő, vegyíztöltő és kelmeftető gyári intézete. Fiókok: II. Fő-ú. 27, IV. Ekk-ú. 6, Kecskeméti-ú. 4, V. Harmincad-ú. 4, VI. Teréz-krt. 39, Andrásy-ú. 16, VIII. József-krt. 2. Telefon: Józ. 2-37.

Használhatatlan FOGSOROKAT film és ezüsttörmeléseket, higányt, ezüst-papírulladékokat, zálogeszközöket vesznek: Gross Antal, Budapest, VIII., József-körút 23.

Betegtoló-kocsikat rokkantak és amputáltak részére jóállás mellett a legártósebb és legegészségteljes kivitelben, valamint a betegpótláshoz szükséges összes eszközökkel. málabakat, műkezeket, járó és nyugtatópeket a technika legmodernebb elvei szerint gyárt. KELETI J. Budapest, IV., Koronaharozeg-utca 17. szám. Alapított 1878. Tel. 13-76. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TÉLI és NYÁRI GYÓGYÜZEM BAD NAUHEIM TAUNUS MELLETT Kiváló gyógyeredmények szivbajoknál, kezdődő érlemeszedésnél, izom- és izületi rheumánál, kősvény, hátgerinc-, női- és idegbajoknál. Kérjünk a „Geschäftszimmer Kurhaus-Bade-“lől legújabb A.148. sz. tájékoztatót. Az üdülőhely osztrák-magyar monarchia, türök és bolgár hadsereg és tengerészet részére, a szövetséges államok tisztjeinek és egészségügyi tisztjeinek ingyenes felvételt nyújt. Az összes új gyógyeszközök. Gyönyörű park és erdei sétányok.

LAKATOS LÁSZLÓ

új könyve:

KÉT REGÉNY

(Rúth könyve. Julie)

A szerelem kinjai és gyönyörei két művészi képbe foglalva.

Ára 5 korona.

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Eredeti nagyság 20x28 cm. Törvényesen védve. Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.

Őrizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen diszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiret alapon, ezüst nyomással) melybe hősi halált halt kedveseink arc-képét elhelyezhetjük, egy levelezőlapon történő megrendelésre bérmentve küld

Méhner Vilmos kiadóhivatala, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Ára 2 korona.

VASÁRNAPI UJSÁG

20. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁJUS 20.

Szerkesztőségi iroda: IV. Városmegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona.

A „Világkrónika”-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

NŐI KALAP

Allandóan több ezer darab van raktáron. Leánykalapokból nagy választék. Átalakítást legszebb kivitelben készít:

NŐI KALAPGYÁR

Budapest, VII., Károly király-út 9. (Hadik-palota, az udvarban.)

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

MÁJUSI SOROZAT:

Lengyel elbeszélők.

Sienkiewicz, Stasiak, Orzeszko, Szymansky, Przerwa-Tetmayer.

843—844. szám. Fordította Bánai Károly. Ára 72 fillér.

Ambrus Zoltán:

Régi és új szinművek.

Színházi bírálatok.

845—846. szám. II. sorozat. Ára 72 fillér.

Beöthy Zsolt:

Ferencz József királyunk és Erzsébet királynénk emlékezete.

847. szám. Két beszéd. Ára 36 fillér.

Megrendelhetők:

LAMPEL R. könyvkereskedése (WODIANER F. és FIAI) R.-T.-nál Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A legkellemesebb otthoni szórakozás, egy „WÄGNER“-beszélőgép

Tölcséres vagy tölcsér nélküli!

Gyönyörű kiállítású finom díófa vagy mahagóni szekrény. Szabadalmazott hangverseny-hangdobozzal felszerelt. Rendkívül erős, zajtalanul működő óraműszerkezete évekig tartó használat után sem szorul javításra. Hangja erős, tiszta és élhető. — Ára 1000 darab aczéltűvel (lemezek nélkül) 100 kor.-tól 500 kor.-ig.

A „Wagner” hanglemezek a legjobb gyártmányok.

Elsőrendű minőségű anyagból készülnek, miáltal hangviszáadásuk tökéletes, tiszta és élhető. A 25 cm. átmérőjű, rendkívül sikerült felvételi dupla hanglemezek drája 6 kor. Erőshangu játszótülk 1000 darabja 10—15— és 20—K.

Lemezalbumok, a lemezek elhelyezésére ínom kivitelben darabja csak 6 korona.

CSÁRDÁSKIRÁLYNÉ

Álom, Álom Te rongyos élet Egy a szívem, egy a párom

A jányok, a jányok Hajmási Péter, Hajmási Pál Mint egy bálványt, úgy imádlak

Három a kislány Oh be durzás Árva a ház Drága szép muzsika Tavaszi felhők Már vége, már vége Dal a három kislányról Mária Miska, Hopeza Sári Csintányéros csudár világ Háborus felvételek Katonassors I. és II. rész Táboritiznél I. és II. rész Hazáért I. és II. rész Bakonótlák I. és II. rész

Katonánótlák I. és II. rész Csillagfényes nyári éjjel volt Nem látlak én téged több Megkérem a lisztes molnárt Egy katona temetése Kard és rózsza Estére indul az ezred Vasárnap várom a bakámát Messze mentél nagyon messze Darumadár elszállsz dél felé Őszel arra ébredünk Felmegegyek az Urstenhez Kalapomon piros rózsza Tyűh, de kutya jókedvem van

Megjött a Sári Harminckettős bakagyerek Kerekos András Ácsi csigány Buzsika tetőn Kárpátok gerincein Zokogva sir az ószi szél Mikor az est mesélni kezd Zeuzsi kisasszony Lesz még ünnep ezen a világon Tiszaparti nóták Egyszer mentem el a báiba Stb. stb.

WÄGNER

«Hangszer-Király» országsszerző elismert elsőrendű magyar hangszerek és beszélőgépek áruháza Budapest, VIII., József-körút 15.

Fényképes lemez-jegyzék ingyen. Telefon: József 71.

TÜZÉRSÉGÜNK A BIR ES SABÁN ÁL ELFOGOTT ANGOL TEVÉKKEL.

A KISÁZSIAI HARCZTERRŐL. — Thomás Ferencz félvétele.